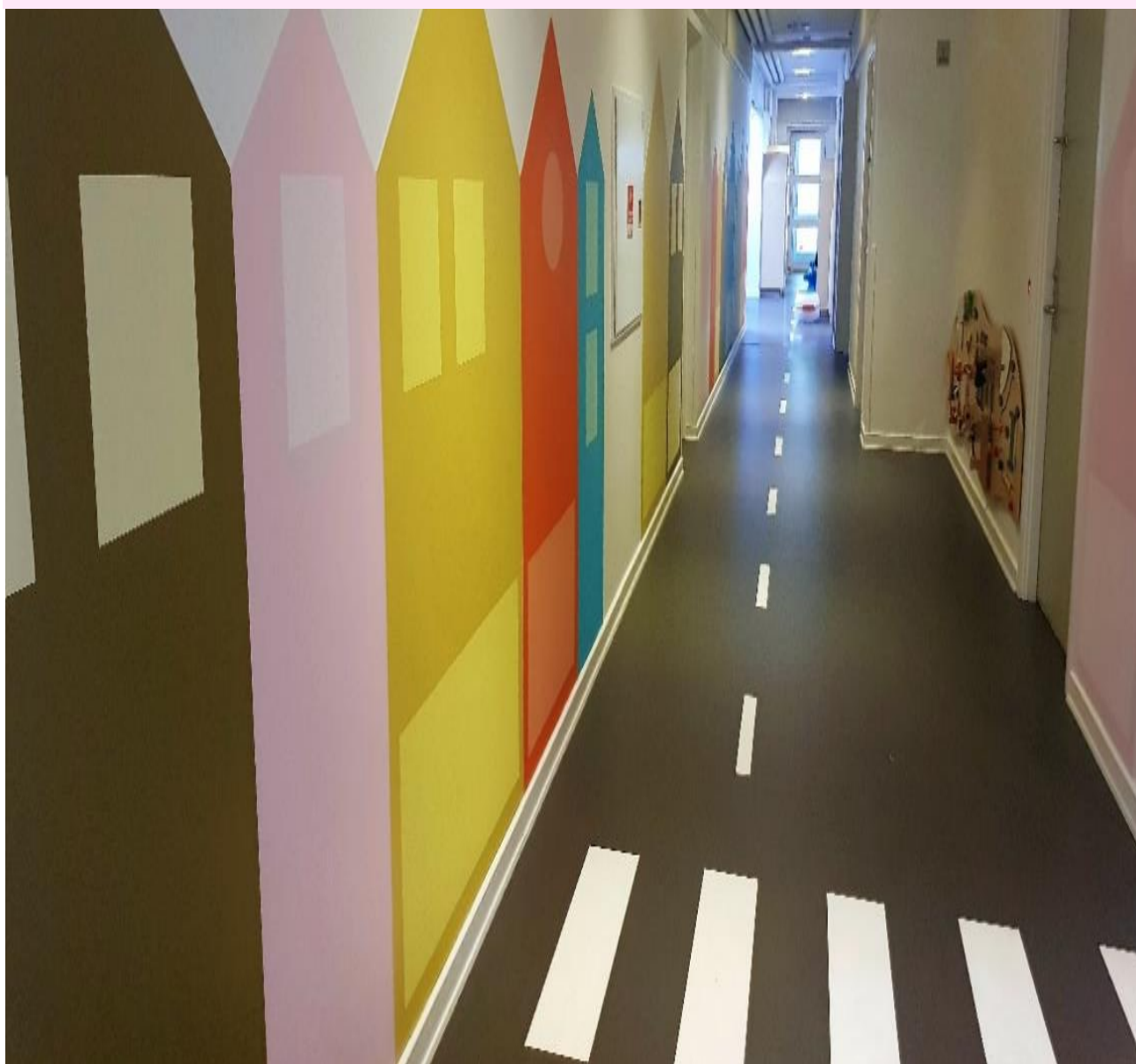

YD-1647000001-00004

Den styrkede pædagogiske læreplan

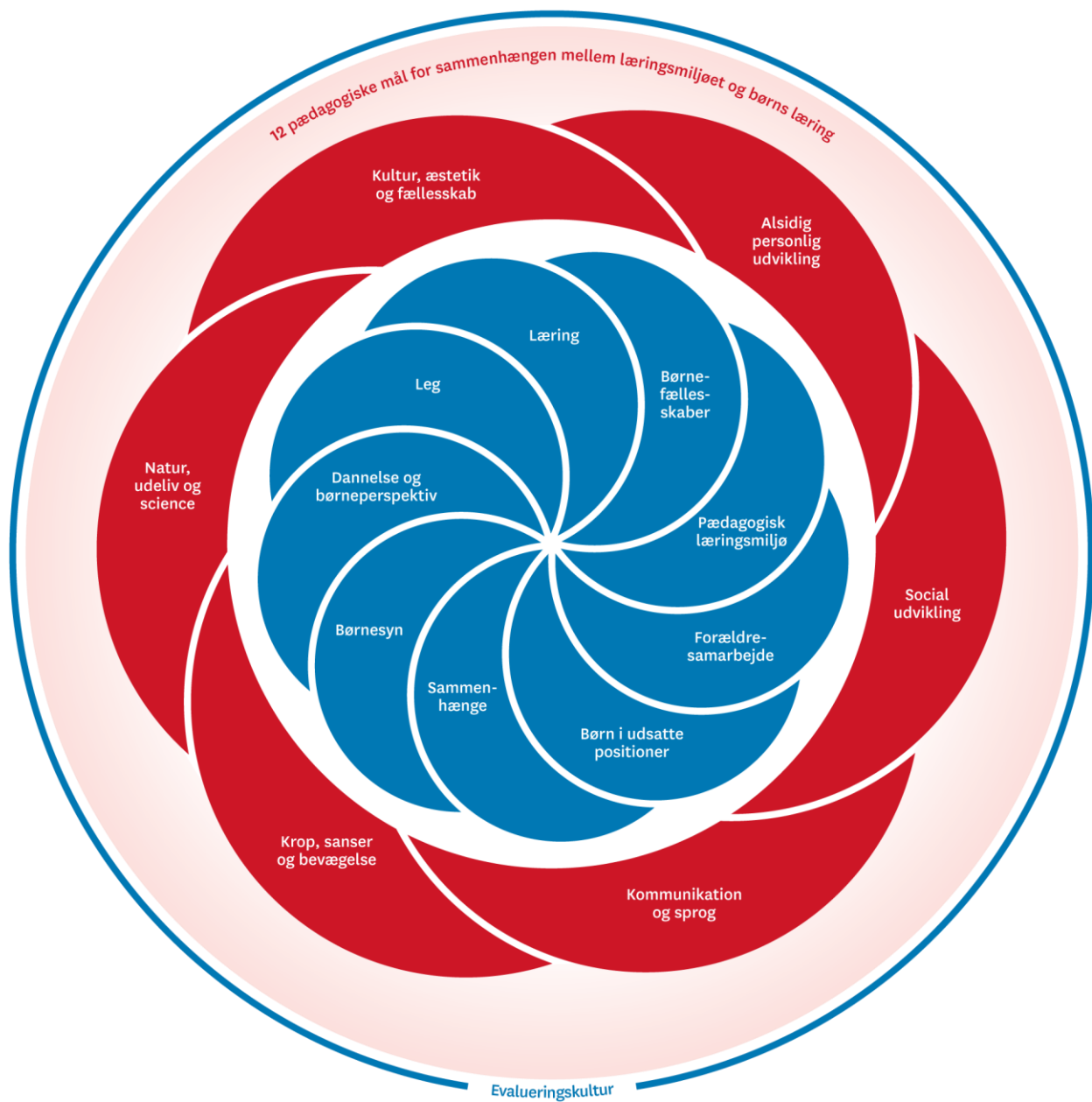
Kastanien 2024 -2025

Indhold

Indhold.....	2
Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	3
Præsentation af Klynge G	4
Præsentation af Kastanien	5
Pædagogisk grundlag i Klynge G.....	5
Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	9
Pædagogisk læringsmiljø	9
Samarbejde med forældre om børns læring	10
Inddragelse af lokalsamfundet	12
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	12
De 6 læreplanstemaer Alsidig personlig udvikling.....	13
Social udvikling	14
Kommunikation og sprog	14
Krop, sanser og bevægelse	15
Natur, udeliv og science	16
Kultur, æstetik og fællesskab	16
Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø? ..	17
Evaluerings	17
Sprog og kommunikation	18
Rum og Læring	19
Fokusområder i Kastanien	19
Sprogtrappen	19
Tryghedscirklen	20

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Præsentation af Klynge G

Klynge består af seks enheder; vuggestuen Kastanien og de fem integrerede institutioner, Jacob Holms Minde, Paletten, Viften, Børnehuset Villa Bohème og Børnehuset Bodil.

I Klynge ser vi børn, som ligeværdige mennesker, der er nysgerrige og har lyst til at lære i et socialt fællesskab. Børn har mange potentialer og at det er vores opgave at skabe læringsrum, som giver plads til at gå på opdagelse sammen.

I klyngen arbejder vi i et værdsættende og medbestemmende miljø, der understøtter både børn og medarbejder i at tænke og handle kreativt for at fremme trivsel, læring, udvikling og dannelse i den pædagogiske hverdag.

Læringsmiljøer:

For at højne kvaliteten i læringsmiljøerne i enhederne arbejder vi udfra principperne i Rum og læring samt læringsmiljøet fra den styrkede pædagogisk læreplan.

Sprog:

I klyngens bliver alle 3 og 5 års børn tilbudt sprogvurdering og udfra denne, arbejders der systematiske og metodisk for fremmer børnenes sprogudvikling. Vi har ligeledes valgt at bruge sprograppen, som et pædagogisk redskab til alle børn. Derudover bruges de 7 sprogteknikker/strategier – alt efter behov.

Trivsel:

Der arbejdes med børnenes social trivsel, i form af Mary fondens fri for mobberi kufferter – og de obligatoriske trivselsskemaer -TOPI som metoder.

Enhedernes styrkede pædagogiske læreplan tager afset i deres udfordringer, styrker, kompetencer og tilgang til det pædagogisk arbejder men med et fælles pædagogisk grundlag for klyngen.

Klyngens enheder ligger omkring skolen på Amagerbro og Amager bio og er en del af nærmiljøet på Amager. Klyngens enheder har forskellige virkeligheder, derfor er vores hverdag præget af mange kulturelle udtryksformer.

Klyngen har et fælles ledelsesteam bestående af klyngeleder og klyngens pædagogiske ledere. Klyngelederen har det overordnede strategiske, personalemæssige og økonomiske ansvar. De pædagogiske ledere forestår de ledelsesmæssige opgaver i enheden, herunder personaleledelse, pædagogisk ledelse samt styring af den udmeldte budgetramme.

Klyngeledelsen arbejder i et tillidsbaseret fællesskab. Hvor stabilitet, god kommunikation, og samarbejde, er med til at skabe grundlag for et højt fagligt engagement og motivation til glæde for børn, unge, medarbejdere og forældre i Klyngen.

Præsentation af Kastanien

Kastanien er en vuggestue placeret i Holmbladskvarteret med 4 stuer og 48 børn fra mange forskellige nationaliteter. Bygningen er fra 1984, men i 2017 gennemgik Kastanien en indvendig istandsættelse ud fra Rum og Lærings principperne, således alle rummene er indrettede på en måde der understøtter børnenes læringsmuligheder. Vi har en dejlig grøn legeplads, hvor der er rige muligheder for leg, og som vi bruger flittigt. Vi ligger tæt på Prags Boulevard, Kvarterhuset med det lokale bibliotek, samt Amagerstrand, Kløvermarked og Amager Fælled, hvor vi ofte tager på ture.

Vi er så heldige at alle børn i Kastanien har mulighed for at sove udenfor i overdækkede rum indrettet til formålet.

Vi er optaget af børnenes interesser og initiativer og bruger dem som udgangspunkt i det pædagogiske arbejde. Kastanien er en vuggestue hvor trivsel og glæde er i fokus, og hvor børnene understøttes i deres udvikling gennem venskaber med andre børn.

Pædagogisk grundlag i Klynge G.

Barnesyn:

- Barndommen har værdi i sig selv
- Barnet er først og fremmest et barn
- Barnet bør have lov til at udvikle sig i sit eget tempo
- Børn kan og vil verden
- Børn er kompetent medborger og har ret til at blive mødt med ligeværdighed
- Børn har ret til at være fantasifulde, legende og modige børn
- Børn har ret til at blive støttet i deres udvikling ud fra en positiv og pædagogisk tilgang
- Vi tager udgangspunkt i barnets ressourcer

Dannelse og børneperspektiv:

- Det handler ikke om at forme barnet efter en bestemt skabelon, men om at give plads til det enkelte barn i den kontekst, det befinder sig i
- Børn har medbestemmelse og en demokratisk mulighed
- Børn har mulighed for at opleve den nære kulturelle verden og dens mangfoldighed
- Børnene har mulighed for at eksperimentere, lære og udvikle sig i et aktivt fællesskab
- Børnenes intentioner er udgangspunktet for den pædagogiske tilgang
- Det pædagogiske læringsmiljø tager udgangspunkt i børneperspektivet, uanset om der er tale om hverdagsrutiner, børne- eller vokseninitierede forløb eller leg

- Vedvarende fælles tænkning

Leg:

- Legen har værdi i sig selv
- Børn har ret til at lege
- Børnene har mulighed for selv at udtænke, iværksætte, eksperimentere og gennemføre lege alene og sammen med andre
- Vi bruger børnenes legeindhold som pejlemærke for læringsmål og aktiviteter
- Vi understøtter og udvikler den børneinitierede leg
- Vi positionerer os (bagved, ved siden og foran) således det understøtter legen

Læring:

- Børn lærer hele dagen
- Børn lærer gennem leg og relationer
- Børnene har mulighed for at fordybe sig i det, de er særligt optaget af
- Børnene har mulighed for at eksperimentere og lære i et aktivt fællesskab
- Vi anerkender forskellige måder at lære på
- Vi understøtter børnenes læring gennem leg
- Vi positionerer os hensigtsmæssigt i læringsrummet

Børnefællesskaber:

- Barnet har mulighed for at opdage verden og lære noget nyt sammen med andre
- Barnet har mulighed for at opleve, at det er betydningsfuldt i et inkluderende fællesskab
- Barnet har mulighed for at deltage i et aktivt børnefællesskab, og danne mangfoldige relationer
- Vi har ansvar for, at børnene har mulighed for at være en del af et inkluderende og forpligtende fællesskab
- Vi støtter børnene i at udvikle sociale kompetencer og skabe mulighed for dannelse af venskaber på tværs af enheden

Pædagogisk læringsmiljø:

- Det fysiske læringsmiljø understøtter og inspirerer barnet
- Det fysiske læringsmiljø afspejler barnets læreprocesser og identitet
- Børnene møder æstetik i hverdagen
- Barnet har mulighed for at udfordre sine sanser og krop

- Børnene har mulighed for ro og fordybelse, såvel som vildere aktivitet, i afgrænsede miljøer
- Vores fysiske rum appellerer til barnets nysgerrighed og giver mulighed for udvikling af legen
- Det pædagogiske læringsmiljø omfatter både de daglige rutiner, børne- og vokseninitierede aktiviteter samt børne- og vokseninitieret leg
- Vi arbejder med fælles vedvarende tænkning

Forældresamarbejde:

- Vi anerkender forskellige måder at leve på
- Vi møder forældrene i en udvekslende og anerkendende dialog
- Vi er nysgerrige på forældrenes perspektiver og deres tilgange til barnets kultur, trivsel, læring, udvikling og dannelse
- Det er vores ansvar at være opsøgende overfor alle forældre på det niveau, som forventes af os som professionelle i Klyngen. Det er os, der skal "gå over broen".
- Vi har et fælles ansvar for børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, da vi sammen skal have ambitioner på børnenes vegne.
- I vores kommunikation med forældrene bestræber vi os på at beskrive, hvad vi er optaget af ud fra en faglig vinkel og forståelse med udgangspunkt i barnets ressourcer, kompetencer og succesoplevelser

Børn i udsatte positioner:

- Vi er opmærksomme på børn i udsatte positioner og giver dem særlige rettigheder ud fra en professionel vurdering
- Børn i udsatte positioner mødes og støttes ud fra deres behov og forudsætninger
- Vi har et særligt ansvar for børn i udsatte positioner og samarbejder tværfagligt, når det er nødvendigt
- Vi tager ansvar for, at børn i udsatte positioner får mulighed for at indgå i større eller mindre børnefællesskaber i den udstrækning, de kan deltage.
- Vi afsætter ressourcer til at inddrage forældrene i arbejdet med børn i udsatte positioner i form af ekstra samtaler

Sammenhæng til børnehaveklassen:

- Der skal være genkendelighed, sammenhæng og tydelighed for barnet i overgang fra børnehave til KKFO og fra KKFO til skole.
- Barnet har krav på en vidensoverdragelse, som vægter barnets egen fortælling om sig selv.
- Børnene har mulighed for at være nysgerrig og undersøgende på, hvad det er at gå i KKFO og skole

- Vi besøger minimum enhedens lokale KKFO og skole

Refleksionskulturen omkring pædagogikken i klyngen:

- Arbejdet med Den styrkede pædagogiske læreplan, Københavns kommunes pejlemærker og BMV tager afset i klyngens pædagogisk grundlag og kerneopgave
- Vi arbejder systematisk og metodisk med refleksion
- Vi anvender bl.a. TOPI, KIDS, SMTTE, SOS og DPU
- Vi udvikler vores pædagogiske praksis på baggrund af ny viden og ændret perspektiver
- Vores pædagogisk praksis er genstand for kollegial nysgerrighed, refleksion og dialog
- Vi har løbende fokus på arbejdsfællesskabet for at optimere udnyttelsen af ressourcerne til gavn i udviklingen af den pædagogiske praksis

Det er det pædagogiske personales ansvar:

- At skabe nærvær, tryghed, omsorg og give trøst
- At barnet oplever, at det er noget særligt
- At barnet er i et trygt og velkendt miljø
- At barnet oplever mestring af eget liv
- At afstemme os i forhold til barnet og dets behov - og handler i overensstemmelse med det
- At sikre gode relationer børn imellem
- At skabe mulighed for deltagelse i forpligtede fællesskaber
- At skabe mulighed for at være optaget af noget spændende sammen med andre
- At skabe rum til fordybelse
- At følge og understøtte børnenes nysgerrighed
- At give mulighed for at barnet kan udforske det ukendte, når det er parat til det
- At skabe læringsmiljøer, der tager udgangspunkt i børneperspektivet
- At respektere barnets ret til leg, aktiv deltagelse og medbestemmelse i hverdagen
- At den børneinitierede leg fremmes for at værne om barnets initiativ, fantasi og virkelyst

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

I Kastanien er vi bevidste om vores måde at møde børnene på. Vi møder dem med en anerkendende tilgang og bruger både vores sprog, mimik og krop til at vise begejstring og glæde overfor børnene.

Vi bruger Tryghedscirklen til at se og anerkende børnenes intentioner og understøtte deres behov. Tryghedscirklen arbejder ud fra teori om tryk tilknytning og hvordan voksne kan være en tryk base for det lille barn. Vi bruger Tryghedscirklen til at hjælpe børnene med at regulere deres følelser og få øje på om børnene har brug for opmuntring til udforskning, eller trøst og nærvær til at få reguleret følelserne.

Vi opdeler børnene efter deres nærmeste udviklingszone, hvor vi ser det enkelte barns potentialer og ressourcer i børnefællesskabet. På den måde får børnene øje for hinanden, mulighed for at lære af hinanden og føle sig betydningsfulde i fællesskabet.

Her i Kastanien er børnenes perspektiver en vigtig del af hverdagen. Derfor er vi optaget af, hvad børnene leger med, hvad de er interesserede i, og hvad de gerne vil undersøge nærmere. Opdager børnene en snegl på vej til biblioteket, undersøger vi den og taler om den ud fra børnenes perspektiv. På den måde følger vi børnenes spor, så læringen sker gennem leg og på børnenes initiativ. Ligeledes forsøger vi at imødekomme børnenes interesser i de planlagte pædagogiske aktiviteter. Det kan f.eks. være børnenes interesse for store maskiner (gravko, rendegraver osv.), der udløser et 'byggepladstema', hvor vi tager på biblioteket for at låne bøger om maskiner, leger med Lego og taler om maskinerne for derefter at bygge en by og en havn, hvor maskinerne kører hen med deres last mm. Børnenes interesse afspejler sig også i ture ud af huset, hvor interessen for maskiner f.eks. kan udforme sig i en tur til byggepladsen, hvor vi kan se maskinerne i aktion.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Kastanien finder det pædagogiske læringsmiljø sted hele dagen, hvor barnets trivsel, dannelse, læring og udvikling er grundlaget for det pædagogiske indhold. Vi arbejder med et pædagogisk læringsrum i rutinerne, hvor vi blandt andet opmuntrer børnene til at prøve selv i garderoben, ved toiletbesøg og i forbindelse med måltiderne.

Vi opdeler børnene i mindre grupper i løbet af dagen for at skabe plads til fordybelse og nærvær, styrkelse af et inkluderende børnefællesskab, for at øve børnenes sociale kompetencer og for at skabe plads til at relationerne barn-barn og barn-voksen kan udvikle sig. Nogle af de yngste børn

sover om formiddagen, hvor der er gruppeaktiviteter. Derfor er vi opmærksomme på, at der er mulighed for læring hele dagen, så de yngste også tilbydes et læringsmiljø, når de er vågne.

Kastanien er indrettet efter Rum- og læringsprincipperne. Hver stue har et fordybelsesrum, et bevægelsesrum og et multirum. Disse rum udgør forskellige læringsmiljøer, hvor børnene selv har adgang til henholdsvis bøger, tumlemøbler puslespil og andet legetøj. De voksne er bevidste om, at de er en del af læringsmiljøet og sørger derfor for at være i øjenhøjde med og tilgængelige for børnene. Derfor fordeler de sig også ud i rummene, alt efter hvor børnene er.

Som en del af Rum- og læringsprincipperne arbejder vi med at gøre klar til leg. Det vil sige, at vi frem for at "rydde op" sætter legetøjet indbydende frem til børnene i forskellige legestationer med tanke på, hvordan vi sammen med børnene kan opbygge en leg. Vi gør klar til leg flere gange om dagen.

Vi ser leg som betydningsfuld for børns trivsel, læring udvikling og dannelse. I legen bruger barnet sin fantasi, indgår i samspil med andre børn og voksne, eksperimenterer og afprøver sine evner i forskellige sammenhænge, der er med til at styrke den personlige og sociale læring og udvikling. Som voksne er vi opmærksomme på, hvordan vi kan understøtte og udfolde børnenes leg. Derfor tænker vi over, om vi skal gå foran bagved eller ved siden af, når vi deltager.

I Kastanien ser vi måltiderne som en stor del af læringsmiljøet. Derfor har vi udformet en madpolitik i samarbejde med Meyers Madhus, hvor vi har reflekteret over, hvilke muligheder for læring børnene bliver præsenteret for ved måltiderne. Vores fokus er blandt andet at udvikle madglæde og madmod hos børnene, og at de voksne er værter ved måltidet, hvor de skaber ro og sørger for, at der er en hyggelig stemning med samtaler, hvor alle bliver hørt. Vi taler blandt andet om madens smag, teksturer og farver.

Vi ser desuden måltiderne som en oplagt mulighed for at arbejde med selvhjulpenhed. Børnene hjælper med at hente maden, dække bord og øver sig i at hælde op og spise selv. Alt dette for at give børnene mestringsoplevelser og en følelse af at bidrage til fællesskabet.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Når barnet starter i Kastanien, har vi en dialog med forældrene om, hvordan vi sammen kan skabe trygge rammer for barnet i opstarten. Vi har en "skabelon", som vi læner os op ad de første 14 dage, men vi tager altid udgangspunkt i det enkelte barn og dets families behov og forudsætninger.

Vi har i samarbejdet med forældrene fokus på at etablere en udvekslende dialog, hvor vi er nysgerrige på barnets liv udenfor Kastanien. Til vores forældresamtaler som vi tilbyder efter de første 2- 3 måneder, når barnet er ca. 2 år, samt efter behov er det en dialog vi inviterer ind til. Vi efterspørger forældrenes perspektiver på deres barn samtidig med, at vi bidrager med vores

faglighed og oplevelser af barnets vuggestuetid. Derved får vi en dialog om, hvordan vi hver især oplever barnet og kan støtte barnet i dets trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vi afholder et årligt forældremøde, hvor vi har skiftende temaer i forhold til, hvad der rør sig i børnegruppen. Vi afholder også en årlig sommerfest for børn og forældre med cirkustema, hvor der er aktiviteter for familierne og mulighed for uformel snak mellem forældre og medarbejdere. I løbet af året afholder vi forældrekafter mm., hvor vi giver forældrene et indblik i vores hverdag, og hvor børnene har mulighed for at vise frem, hvad de har foretaget sig. Desuden arrangerer vores forældreråd et julearrangement. Alt dette for at styrke samarbejdet mellem Kastanien og familierne.

I Aula har vi den skriftlige dialog med forældrene, hvor vi skriver dagbøger og tager billeder omhandlende hverdagen. Dagbøgerne er præget af, hvad børnene og vi er optaget af sammen. Vi beskriver den pædagogiske tankegang bag aktiviteten, og hvad læringen er for børnene.

Alt det overstående understøttes af de daglige samtaler med forældrene, hvor vi vægter en tillidsfuld og konstruktiv dialog.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Forældresamarbejdet er en betydningsfuld del i vores understøttelse af børn i udsatte positioner, da forældrenes viden om deres barn er en uundværlig faktor for barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse i vuggestuen. Derfor har vi et tæt samarbejde og dialog med forældrene om, hvordan vi sammen kan støtte barnet. Derudover sparrer vi med og inddrager relevante fagpersoner, der er tilknyttet Kastanien. Det kan være socialrådgivere, støttepædagoger, talehørekonsulent, sundhedsplejerske, psykolog eller andre fagpersoner.

I samarbejdet med forældrene og andre fagpersoner tager vi højde for det enkelte barn, og hvordan vi kan skabe de bedste rammer, der understøtter barnets muligheder for deltagelse i børnefællesskabet. Vi udarbejder i samarbejde med forældrene en SMTTE-model med de mål, tegn og tiltag, der kan udfordre barnet men også give en oplevelse af mestring.

I Kastanien tager vi ansvaret for, at børn i udsatte positioner får mulighed for at indgå i større eller mindre børnefællesskaber. Vi møder børnene differentieret for at kunne tilbyde dem de samme muligheder. Vi forandrer vores læringsmiljø og pædagogiske praksis alt efter børnegruppen og de enkelte børns behov. På møder reflekterer vi sammen over vores praksis, og hvordan vi kan bedst kan støtte op om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Vi benytter SMTTE -modellen som vores redskab til at kvalificere vores praksis, og vi evaluerer løbende vores indsatser.

To gange årligt (forår/efterår) udfylder alle medarbejdere i Kastanien trivselsskemaet TOPI – Tidlig opsporing og indsats. I TOPI er fokus på børnenes trivsel, hvor det enkelte barns trivsel vurderes

ud fra trivselspositionerne; Trivsel, Øget opmærksomhed, Bekymring og Vurderes ikke. Med den systematiske vurdering forsøger vi at styrke og kvalificere arbejdet med tidlig og forebyggende indsats, og vi udarbejder en handleplan allerede fra første bekymring.

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi ligger tæt på Prags Boulevard og Kvarterhuset med det lokale bibliotek, derfor går vi ofte på ture dertil, hvor vi dufter til blomster og krydderurter på Prags boulevard, eller øver os i at gå hånd i hånd. Vi låner flittigt bøger på biblioteket, og når vi er der, har vi tid til at læse en bog og lege. Vi tager også på ture til naturcenter Amagerstrand og Kløvermarken, hvor vi har mulighed for at deltage i arrangerede forløb. F.eks. har vi deltaget i "Fang en reje" på Naturcenter Amagerstrand. Vi benytter flittigt Amagerstrand og Amager Fælled til mange forskellige ture, nogle gange med et planlagt mål for øje, andre gange kører vi afsted og følger børnenes spor i hvad de bliver optaget af.

Vi besøger også Urbanplanens bondegårdsdyr, omegnens legepladser og den blå planet. Vi benytter os af offentlig transport (metro og bus), og vi besøger stederne på vores ladcykler eller med klapvogne. Vi kan også tage på 'kigge på vinduer'-tur, hvor vi taler med børnene om, hvad vi ser hos slagteren, grønthandleren og fiskehandleren i Holmbladsgade kvarteret. Vi benytter os af teaterture når der er relevante forestillinger.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi arbejder ud fra Rum og læringsprincipperne, hvor fokus er på æstetikken såvel som det fysiske og psykiske børnemiljø. Kastanien er indrettet så børnene kan se, hvordan de kan bruge rummene. Vi har, som tidligere nævnt, et fordybelsesrum, bevægelsesrum og multirum, hvilket skaber plads til mange legezoner på stuen. De voksne understøtter børnemiljøet ved at gøre klar til leg, samt ved deres placering i rummene. Børnene har selv indflydelse på hvad de vil lege med, ud fra de rammer vi kan tilbyde, de kan selv vælge om de vil læse en bog, bygge med Lego eller lave puslespil. Vi gør klar til leg ved blandt andet, at sætte legetøj indbydende frem til børnene, så de kan se hvordan det skal bruges. Vi har fokus på læring fra dagen starter til den slutter, derfor gør vi klar til leg flere gange i løbet af dagen.

De forskellige legezoner understøtter børnenes leg i mindre grupper, hvor de kan lege uforstyrret sammen mange steder. I køkkenet er der f.eks. det relevante antal tallerkner og kopper, så børnene kan lege sammen, spejle sig i hinanden og samtidig have mulighed for at lege med det samme legetøj. Ligeledes er der mulighed for børneinitieret leg, hvor de voksne fordyber sig i

legen med børnene. Det kan være teselskab, hvor børnene tager initiativet til legen, og de voksne indgår på børnenes præmisser. Her udforsker vi fantasien og ser hvor legen bringer os hen.

Netop vores store fokus på Rum- og læringsprincipperne er med til at fremme et børnemiljø, som giver plads til fordybelse, hvor samspillet mellem børn og voksne vægtes højt og hvor børnene kan opleve at bidrage til fællesskabet. Arbejdet med de små grupper har også indflydelse på det psykiske børnemiljø, hvor muligheden for at det enkelte barn kan udfolde sig gennem fordybelse i et trygt miljø med nærværende voksne er til stede.

Stuernes indretning gør det muligt at afskærme aktiviteter og leg og dermed mindske støjniveauet. Det at børnene er opdelt i mindre grupper, og at vi har mulighed for at trække os ud på gangen/fællesarealet, der også er indrettet efter rum og læringsprincipperne, skaber ro og plads til fordybelse. Vi lufter ud på stuerne flere gange i løbet af dagen for at skabe et godt indeklima.

På ture og på vores legeplads er vi også inddelt i mindre grupper. Legepladsen har mange legezoner og muligheder for fordybelse. Den er udformet således, at børnene får stimuleret mange sanser. Vi har blomster, græs, et kastanjetræ og forskelligt terræn som giver mulighed for både at udfolde sig motorisk og fordybe sig i leg.

De 6 læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

I Kastanien opdeler vi børnene i mindre grupper for at give dem mulighed for at udfolde, udforske og fordybe sig i samværet med den voksne og andre børn.

De voksne er nærværende, omsorgsgivende, engagerede og understøtter børnene i deres nærmeste udviklingszone, og opmuntrer dem til at prøve selv og hjælpe hinanden.

Vi opdeler blandt andet børnene i overgangene til og fra legepladsen, ved spisning og aktiviteter. I de mindre grupper har vi øje for det enkelte barn og barnets position i børnefællesskabet. Vi guider dem f.eks. i, hvordan de selv kan tage sko på, men også hvordan de kan hjælpe hinanden, hvis der er en der har svært ved det.

Vi har en anerkendende tilgang, hvilket vil sige at vi er rummelige, lytter og ser børnenes intentioner. Vi guider, vejleder og opmuntrer børnene i aktiviteter, leg, rutiner og måltider, hvor vi er opmærksomme på at børnene selv skal have lov til afprøvninger og derigennem skabe egne erfaringer. For at gøre børnene til aktive deltagere i deres hverdag og skabe mulighed for mestringsoplevelser, har vi et overordnet fokus på selvhjulpenhed. Det betyder, at børnene øver sig i at tage tøj på, de hjælper til i skiftesituationen, og de hælder selv mad og vand op under måltiderne. I dialogen mellem børn og voksne er vi bevidste om at være nysgerrige på, hvad barnet kan byde ind med og at være opmærksomme lyttere. Vi arbejder også med at holde lange pauser, så barnet får god tid og mulighed for at svare.

Som en del af vores anerkendende tilgang arbejder vi med tryghedscirklen som redskab til at skabe en tryk tilknytning mellem børn og personale. Det betyder at vi aktivt imødekommer børnenes intentioner og følelser. Vi anerkender eksempelvis, når et barn bliver sur, ked af det eller glad og hjælper dem med at sætte ord på og være i følelsen. Derudover forholder vi os til, om børnene har brug for støtte i deres udforskning eller trøst.

Social udvikling

Kastaniens pædagogiske læringsmiljø understøtter, at alle børn har mulighed for at trives og indgå i sociale fællesskaber, samt udvikle empati og relationer. Vi giver børnene mulighed for at deltage i et børnefællesskab, hvor vi er inkluderende, respektfulde og anerkendende over for hinandens forskelligheder. Både i den børne- og vokseninitierede leg støtter vi op om børnefællesskabet. Vi skaber fælles oplevelser og erfaringer, som vi kan genbesøge og snakke om, f.eks. "kan du huske da vi ..., og Anders var også med, da vi..."

Vi opdeler børnene i mindre grupper, hvor de har mulighed for at etablere venskaber og få en opmærksomhed på hinanden. Her kan de hver især deltage i børnefællesskabet, føle sig set og hørt og bidrage med deres forskellige ressourcer. Dette gør vi blandt andet i måltidet, hvor vi taler med børnene om hvad vi skal spise i dag, hvad barnet ønsker at få på tallerkenen, at kunne sende maden videre til sin kammerat, og hvordan maden smager.

Konflikter er en naturlig del af hverdagen i vuggestuelivet. F.eks. kan det være svært at vente på tur eller deles om legetøjet. Her hjælper vi med at sætte ord på og støtte op om, hvordan konflikten kan løses, og børnene kan lege sammen. Vi opfordrer og guider børnene til at trøste og hjælpe hinanden. Det er også her brugen af Tryghedscirklen understøtter, at vi imødekommer børnenes intentioner, og at de har en tryk base i de voksne, der kan trøste eller glæde sig sammen med dem.

Som en del af arbejdet med børnenes sociale udvikling, benytter vi os af materialet fra Mary Fondens "Fri for Mobberi". Vi taler om, hvordan man er en god ven, hvordan man trøster hinanden, hvilke følelser man kan føle, hvilken ansigtsmimik der hører til, og vi opmuntrer børnene til at hjælpe hinanden. Vi har fokus på lege, hvor vi kommer tættere på hinanden ved at give massage, sig hej til hinanden, bytte rasle-æg mm. for at skabe nære relationer i børnefællesskabet.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. I Kastanien understøtter vi det sproglige læringsmiljø hele dagen, hvor børnene bruger sproget i leg, i rutinerne og aktiviteterne. Ud fra den anerkendende tilgang, ser vi det enkelte barn og tager udgangspunkt i barnets perspektiv f.eks. ved at følge barnets interesse, hjælpe barnet med at sætte ord på ideer og behov, og vente på barnets svar. De voksne er rollemodeller og bevidste om

deres sproglige tilgang til børnene, hvor indlevelse, anerkendelse og nysgerrighed er fundamentalt for kommunikationen. For os er det vigtigt at vise børnene glæden og give dem lysten til at kommunikere.

I år 2020 deltog Kastanien i forskningsprojektet Sprogtrappen, der er et redskab til at kvalificere det sproglige arbejde med børnene. Vi har siden benyttet os af Sprogtrappen til at kvalificere vores viden og praksis i forhold til børnenes sproglige udvikling, da Sprogtrappen fokuserer både på det formelle/talte sprog, men også giver os viden om barnets legeudvikling, det kognitive og sociale samspil. Når man bruger Sprogtrappen, er fokus på, at de voksne skal være de bedst mulige sproglige rollemodeller for børnene. Derfor benytter vi os af de syv sprogteknikker, som for eksempel handler om at udvide barnets sprog, holde lange pauser for at give barnet tid til at svare, og at tælle vores turtagning i dialogen. Vi øver også fælles opmærksomhed, hvor vi i samspillet med børnene har fokus på mimik, gestik og blikretning. Det kan f.eks. være sangleg med en ærtepose på hovedet som pludselig falder ned og vi bliver overraskede, griner, har øjenkontakt og har en fælles opmærksomhed på ærteposen.

For at kvalificere vores sprogmiljø bruger vi sprogtrappen som pædagogisk redskab til to gange årligt at vurdere det enkelte barns sproglige udvikling og til den enkelte stues børnegruppe. Derigennem får vi mulighed for at målrette vores sprogarbejde til børnenes udviklingszoner og få øje på hvilke sprogteknikker, der kan gavne sprogmiljøet på den enkelte stue.

Vi læser mange bøger i Kastanien og har flere af de samme bøger på stuen, så børnene kan sidde ved siden af hinanden og læse i den samme bog og på den måde spejle sig i hinanden.

Netop dette børnefællesskab, hvor børnene kan udvikle deres sprog med hinanden, ser vi som vigtigt for deres forståelse for dem selv, hinanden og deres omverden.

Krop, sanser og bevægelse

Kastaniens fysiske læringsmiljø giver mulighed for, at alle børn udforsker og eksperimenterer med forskellige måder at bruge kroppen på. Stuerne er indrettet med forskellige legestationer. Vi har fordybelsesrum, bevægelsesrum og multirum, som indbyder til mange forskellige måder at bruge kroppen og sanserne på. I fordybelsesrummet har børnene mulighed for at trække sig tilbage og f.eks. læse en bog og mærke hvordan kroppen falder til ro. Rummet kan også bruges i en aktivitet, hvor vi stimulerer de forskellige sanser ved at tage 'lysende sten' eller afslappende musik og tæpper med derind. Vores bevægelsesrum indbyder til leg, hvor kroppen er i bevægelse. Det kan f.eks. være kolbøtter, dans, hoppe mm. Hver 2. måned rokerer tumlemøblerne stuerne imellem, så børnegrupperne kan blive udfordret på ny, og de hele tiden får mulighed for at udforske og eksperimenterer med deres kroppe. Multirummet bliver brugt til forskellige aktiviteter og lege, og er et samlingspunkt for vores 3 måltider. Under måltidet er der mange sanser i spil. Vi præsenterer maden for børnene, vi dufter til den, taler om at den er varm eller kold. Børnene øser selv maden op, hælder op fra små kander og øver finmotorikken ved at bruge kniv og gaffel. De store børn rydder selv af bordet og bærer deres service over på rullebordet.

På vores legeplads har vi også mange legestationer, der understøtter børnenes krops- og bevægelsesglæde. Der er mange muligheder for motorisk og sanselige udfordringer, om det er på gyngen, cyklerne, kravle op og ned til rutsjebanen eller grave i sandkassen.

Natur, udeliv og science

Vi ser naturen og udelivet som et læringsrum, hvor børnene kan sanse, eksperimentere og bruge deres motorik. Børnene har mulighed for at opleve vejret og naturens forandringer når vi er ude på legepladsen, og vi prioriterer at komme ud i alt slags vejr. Vores legeplads er indrettet til at børnene både kan fordybe sig i sandkasselege, cykle afsted på løbecykler og at de kan klatre og gynges. Der er mange buske og træer på legepladsen, som børnene kan gemme sig bag og få en oplevelse af at være på opdagelse. På vores lille legeplads har vi en sandkasse, hvor der er mulighed for vandleg og sansning. Der er elementer, hvor vandet transporteres gennem en kanal fra det ene system til det andet og til sidst ned i sandkassen. Her kan børnene følge vandets bevægelse, lave mudder eller plaske med vandet.

Vi tager gerne afsted på ture ud af huset, f.eks. ned af Prags Boulevard, til Kløvermarken, Amager strand, den blå planet eller de forskellige naturcentre i Københavns kommune, hvor børnene præsenteres for forskellige oplevelser i naturen. Vi kan have et pædagogisk mål for øje med turen, som for eksempel at mærke blæsten på Amager strand eller muligheden for en vild løbetur på Kløvermarken, men hvis børnene bliver optaget af en bille i sandet, ændrer vi fokus og griber det børnene er optaget af. Vi finder ofte ting som vi studerer, og som vi har en dialog med børnene omkring.

Kultur, æstetik og fællesskab

I Kastanien ønsker vi, at børnene skal opleve glæden ved kultur, æstetik og fællesskab. Gennem læringsmiljøer der har fokus på kultur, kan børnene udforske sig selv, deres kreativitet og forståelsen af deres omverden. Det kan være gennem musik, biblioteket, teaterforestillinger, Kastaniens sommerfest m.m., men det er også den kultur som børnene selv er medskabere af. Vi glæder os sammen til og over vores arrangementer. Børnene er f.eks. en del af at lave pynten og gøre klar.

I Kastanien hjælper principperne for Rum- og læring os med nogle retningslinjer, som skal sikre at rummene i institutionen ser indbydende ud for børnene. Det indebærer, at børnene skal kunne se, hvad rummene kan bruges til og at børnenes kreative produkter kan hænges op bestemte steder. Vi passer på tingene og sørger for at der er de kopper, tallerkener, bøger mm., der skal være for at skabe en god leg. Børnene bliver mødt af indtryk, når de træder ind på stuen og ud fra egne oplevelser og erfaringer, kan de eksperimentere og sætte deres aftryk.

Vi arbejder med børnefællesskabet, hvor vi understøtter børnenes åbenhed over for hinandens forskelligheder, deres nysgerrighed på hinanden og ser deres forskelle som en styrke i børnegruppen. Vi bruger Tryghedcirklen til at understøtte det enkelte barn i sin medvirken i

børnefællesskabet ved at se barnets intentioner bag handlingerne og italesætte disse overfor både det enkelte barn og de andre børn i fællesskabet.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

I Kastanien dokumenterer vi vores pædagogiske praksis i dagbøger og billeder til forældrene, hvor vi har fokus på et fagligt indhold, der beskriver børnenes hverdag, oplevelser og læring.

Vi benytter SMTTE-modellen som pædagogisk redskab til at lave handleplaner på et barn, en børnegruppe og på den pædagogiske praksis og nye tiltag. Derudover forholder vi os reflekterende til vores praksis, ud fra iagttagelser af børnegruppen, når vi holder stuemøder, p-møder, pædagogmøder og planlægningsmøder. Vi bruger vores fælles refleksioner til at evaluere på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, dannelse og udvikling.

To gange om året laver vi TOPI, der er en trivselsvurdering, hvor vi evaluerer børnenes trivsel og opdeler dem i grøn, gul og rød kategori. Den enkelte medarbejder laver en vurdering og derefter laves der en i fællesskab på stuen. Hvis barnet er i den gule eller røde kategori, samarbejder vi med forældrene og udarbejder en handleplan i fællesskab, hvor vi efterfølgende holder evaluerende samtaler med forældre.

Vi benytter os af EVA's redskab til selvevaluering i evalueringen af den Styrkede Pædagogiske Læreplan. Vi vil evaluere på personalemøder, hvor vi 2 gange årligt vælger et område at dykke ned i. Derefter vil vi på pædagogiske møder og stuemøder arbejde videre med området og samle op på området til næste personalemøde.

Evaluerings

Vi har evalueret på nedenstående områder siden efteråret 2019.

Vi har brugt de 4 refleksionsspørgsmål fra EVA's redskab til selvevaluering:

- Hvad karakteriserer den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på, og får vi skabt et miljø, der understøtter leg, aktivitet og rutiner?
- Hvilke pædagogiske overvejelser ligger til den grund for den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på?
- Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske legemiljø på?

- Hvordan matcher vores faglige kompetencer vores mål om at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø?

Sprog og kommunikation

Evaluerings af arbejdet i klynge G's sprogvisionsgruppe 2023:

Baggrund for sprogvisionsgruppen

I klyngen har vi de sidste to år arbejdet målrettet med sprogindsatsen i klyngen. Målet var blandt andet at implementere sprogtrappen og sprogteknikkerne på samme tid i alle enheder. Vi nedsatte derfor en sprogvisionsgruppe bestående af to pædagogiske ledere og sprogansvarlige fra alle klyngens enheder. Vi har i gruppen holdt 6-8 møder om året, hvor vi har fået ny viden fra blandt andre Pia Thomsen, vi har planlagt processerne for arbejdet med sprogteknikkerne og sprogtrappen. Det pædagogiske personale har arbejdet med øvebane i forhold til sprogteknikkerne, som også indeholdt videooptagelser med efterfølgende feedback fra de sprogansvarlige.

Evaluerings

Imellem møderne er alle personaler i klyngen blevet inddraget på f.eks. personalemøder, stuemøder og pædagogiske møder.

Det er referater fra møderne i enhederne og sprogvisionsgruppemøderne, der er brugt som data for evalueringen. De sprogansvarlige har på baggrund af referater videreformidlet, hvad der er talt om og reflekteret over på enhedernes møder i forbindelse med sprogindsatsen:

"der har været en god ramme for sprogvisionsgruppemøderne, og vi blev klædt på til at gå ud og gøre tingene....."

"det har været rart at kunne arbejde ud fra en skabelon/aftaler – som skal overholdes"¹

De sprogansvarlige fortæller, de har haft stor gavn af sprogvisionsgruppen. Det har gjort det nemmere og mere sikkert at gå tilbage i egen enhed for at gå foran, når processen skulle begynde og når der opstod tvivl eller udfordringer. Vi har blandt andet drøftet øvebanen omkring sprogteknikkerne. Det har for flere enheder været svært at holde fast i øvebanen, trods et stort arbejde med planlægning og opfølgning fra de sprogansvarlige. Vi har efter en drøftelse i ledelsen og i sprogvisionsgruppen, valgt at lade det være op til enhederne, om de vil fortsætte det systematiske arbejde med sprogteknikkerne. Vi ser i det pædagogiske tilsyn for 2023, at den pædagogiske konsulent i de fleste enheder hører at sprogteknikkerne anvendes, hvilket betyder at vi fremover skal vedligeholde det i vores praksis.

Det er lykkedes for klyngen at komme godt i gang med sprogtrappen 0-3 år og 3-6 år. Alle har indplaceret børn i sprogtrappen. Næste skridt er at sammensætte børn i grupper, ud fra hvad

¹ udsagn fra sprogansvarlige på sprogvision gruppemøde d. 24.11.23

sprogtrappen viser. Alle har givet udtryk for, at de ser sprogtrappen som et rigtig godt værktøj i udviklingen af det pædagogiske miljø.

Hvordan kan vi forbedre vores sprogindsats:

De sprogansvarlige ønsker flere møder om sprogarbejdet i egne enheder, et årshjul, en plan for hvordan vi holder systematisk fast i de tiltag vi arbejder med, samt at det bliver mere tydeligt hvilke data der løbende skal indsamles og til hvad.

I Kastanien har vi arbejdet målrettet med de syv sprogteknikker. Vi har været på øvebane, hvor der er blevet udvalgt en fælles sprogteknik, som fokus har været på. Vi begyndte med "Giv mig fem". Vi planlagde faste øvetidspunkter og dage, hvor vi optog video af øvebanen, som efterfølgende blev gennemgået og taget op til feedback på stuemøder. Grundet udskiftning i medarbejdergruppen, er vi nødsaget til at starte forfra med sprogarbejdet for at have nok data til at kunne evaluere. Vi har i slutningen af 2023 udvalgt sprogteknik nummer syv: "Kommenter hvad barnet laver, spørg mindre, vær nysgerrig udforskende og motiverende" som vi vil gå på øvebane i, i januar 2024.

[Rum og Læring](#)

I 2022 – 2023 har vi haft fokus på at få indarbejdet en kultur, hvor vi ikke rydder op men gør klar til leg. Det vil vi fortsat have i 2024 samtidig med, at der skal udarbejdes SMTTE-modeller for de forskellige legemiljøer ude på stuerne. Det er også vores ønske, at der skal tages billeder af legemiljøerne og udarbejdes beskrivelser af, hvad og hvor meget legetøj der skal være, for at legemiljøet fungerer. Dette vil give os data til at kunne evaluere på rum og læring.

[Fokusområder i Kastanien](#)

[Sprogtrappen](#)

Vi har kvalificeret vores sprogindsats, men vil arbejde videre med at få Sprogtrappen yderligere forankret i Kastanien. Det pædagogiske personale ved, hvordan Sprogtrappen benyttes og bruger den systematisk, men vi vil arbejde videre med at kvalificere vores kommunikation og sprog ved brug af Sprogtrappens legeskabeloner og sprogteknikker. Vi vil også kontinuerligt og systematisk iværksætte samstemte indsatser ud fra sprogtrappens principper. Som en del af dette arbejde er Sprogtrappen blevet tilgængelig i vores digitale platform "Hjernen og hjertet", hvilket vi skal have implementeret brugen af i 2024.

Vores mål er at alt pædagogisk personale har kendskab til og benytter sprogtrappens sprogteknikker og legeskabeloner systematisk, og at alle voksne er nogle som børnene kan stjæle ord fra. Vi ønsker, at det er børnenes stemmer vi hører, at børnenes sproglige niveau bliver løftet, og at vi kan se det på de indsatser og den data, som vi indsamler fra sprogtrappen. Vi vil arbejde videre med at kvalificere vores evner til at bruge fælles vedvarende tænkning som en del af den

sproglige udvikling. Fælles vedvarende tænkning knytter an til de legeskabeloner, vi benytter som en del af Sprogtrappens materiale.

Tryghedscirklen

Vi har i 2022 – 2023 arbejdet målrettet med vores kendskab til og brugen af Tryghedscirklen i vores daglige praksis. Dette arbejde vil vi fortsat have fokus på, da vi finder Tryghedscirklen er et godt redskab til at understøtte vores pædagogiske praksis. Vi har afholdt pædagogisk lørdag med udgangspunkt i, hvordan brugen af tryghedscirklen kan være med til at kvalificere vores anerkendende tilgang til børnene og understøtte det enkelte barns mulighed for trivsel, udvikling, læring og dannelse. Vi får mulighed for at støtte børnene i deres intentioner på vej ind i børnefællesskabet, samt deres evne til at regulere egne følelser når en situation bliver uoverskuelig. Derudover kan brugen af tryghedscirklen, sprogteknikkerne og sprogtrappen sammen med principperne for Rum- og læring understøtte børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.